

ATASKAITA **/** **2017**

VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKA

ATASKAITA 2017

Turiny

I. Pristatymas.....	2
1. Direktorės žodis.....	2
2. Vizija, misija, vertybės.....	4
3. Faktai ir skaičiai.....	5
II. Ryškiausi 2017 m. įvykiai.....	6
1. Naujos VU bibliotekos struktūros pristatymas.....	6
2. Sukurta bibliotekos mobilioji programėlė.....	6
3. Atnaujinta virtuali biblioteka.....	7
4. Aktyvus dalyvavimas mokslinėje komunikacijoje.....	7
5. eLABa talpykla.....	8
6. Mokslinių duomenų valdymas.....	9
7. Studentų informacinių kompetencijų ugdymo plėtra.....	9
8. Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių fondo kaupimas, priežiūra ir skaitmeninimas.....	10
9. Mokslinė bibliotekos produkcija ir leidiniai.....	11
10. Reikšmingiausi projektai.....	12
11. Ryškiausios parodos ir renginiai.....	12
12. Įvertinimai ir apdovanojimai.....	15
13. Tarptautinis bendradarbiavimas.....	15
III. Priedai.....	16
1. Visos parodos ir renginiai.....	16
2. Svarbūs svečiai.....	20

I. PRISTATYMAS

Direktorės žodis:

Vilniaus universiteto biblioteka 2017-aisiais – pokyčiai ir atradimai

Pagrindinis VU bibliotekos 2017-ųjų veiklos leitmotyvas – su 2015–2017 m. VU strateginio plano ir 2016–2018 m. VU bibliotekos strateginio plano priemonių, kuriomis siekiama optimizuoti valdymą ir efektyvinti veiklas, įgyvendinimu susijusios diskusijos ir daug svarstymų apie VU bibliotekos ateitį, veiklos strategiją, į dabartį besiremiančius ir ateitin vedančius strateginius tikslus ir juos atliepančios naujos organizacinės struktūros projektą. Džiugu, kad į planavimo procesus įsitraukė ne tik VU bibliotekos vadovai, bet ir nemaža dalis darbuotojų, tuo dar kartą

parodydami, kad jiems rūpi organizacijos, kurioje jie dirba, ateities perspektyvos. Vilniaus universiteto Senato, Rektorato, VU studentų atstovybės vadovų, VU tarybos ir akademinės bendruomenės bei bibliotekos socialinių partnerių atstovų aktyvus įsijungimas į strategines diskusijas liudija, jog biblioteką jie mato kaip stiprią mokslo, studijų, kultūros procesų dalyvę.

Diskusijose gimusios VU bibliotekos misija, vizija, strateginės veiklos kryptys ir ilgalaikiai tikslai, o taip pat nauja organizacinė struktūra (apie struktūrą žr. 6 p.) įtvirtintos 2017 m. birželio 13 d. VU Senato patvirtintuose VU bibliotekos nuostatuose atsispindės ir VU bibliotekos 2018–2020 m. strateginiame veiklos plane. Nuostatuose nubrėžtos pagrindinės strateginės kryptys: mokslo ir studijų poreikius efektyviai atliepanti informacinė infrastruktūra; palankios sąlygos emocinio, socialinio, intelektualio kapitalo augimui; prieinamas ir tiriamas mokslo, studijų ir kultūros paveldas. Strateginėse sesijose išgeneruoti artimiausių trijų metų strateginiai tikslai (*klientų pasitenkinimo indeksas ir bibliotekos paslaugos – integrali mokslo ir studijų dalis*) orientuoti į paslaugų kokybės kėlimą ir bibliotekos veiklos pritaikymą universiteto tikslams, tačiau visų šių pokyčių apsuptyje bibliotekos vertybės – tradicijos, atvirumas, atsakomybė, partnerystė ir veržlumas – išlieka nekinančiu VU bibliotekos strategijos dėmeniu ir organizacijos kultūros pagrindu.

Modeliuojant VU bibliotekos veiklas ateityje, nepaprastai svarbi tarptautinių partnerių patirtis ir įžvalgos. Naujos kartos mokslinių publikacijų talpyklų ir duomenų archyvų, kurie artimiausioje ateityje turėtų tapti sertifikuotais aukštos kokybės mokslinės komunikacijos komponentais, veikiančiais bendroje Europos atvirosios mokslo debesinėje infrastruktūroje, klausimai buvo aptariami kasmetiniame Latvijos, Vilniaus ir Tartu universitetų bibliotekininkų seminare „Open Science, Open University and Open Mind“. Kartu su ilgamečiu VU bibliotekos partneriu Goethe's institutu surengtame seminare, kurį vedė Berlyno Humboldtų universiteto bibliotekos direktorius prof. Andreas Degkwicz, buvo pristatytos universitetų bibliotekų plėtros skaitmeniniame amžiuje tendencijos.

Aktyvus VU bibliotekos dalyvavimas mokslinėje komunikacijoje tiek skleidžiant atvirosios prieigos idėjas, tiek įgyvendinant konkrečias veiklas 2017-aisiais atnešė apčiuopiamų rezultatų. VU valdymo

institucijų nutarimais patvirtinti VU atvirosios prieigos prie mokslo (meno) ir studijų darbų nuostatai, mokslinių tyrimų duomenų tvarkymo MIDAS sistemoje taisyklės, jų valdymo viešinimo strategija ir planas, tikėtina, paskatins mokslininkus atviros prieigos talpykloje eLABa mokslinių tyrimų duomenų archyve MIDAS talpinti ir atverti savo mokslo rezultatus bei mokslinių tyrimų duomenis plačiam besidominčiųjų ratui. Šiais metais išaugęs mokslometrinį ir bibliometrinių tyrimų poreikis VU patvirtina, kad VU bibliotekos pastangos investuoti į šios srities darbuotojų kompetencijų bei skatinti jų įsitraukimą į veiklas pasiteisina ir tiesiogiai atitinka mokslininkų poreikius.

Vartotojų aptarnavimo srityje šiais metais pasiūlėme keletą naujovių: VU bibliotekos mobiliąją programėlę „Android“ įrenginiams, pilnai veikiančią interaktyvaus žemėlapių funkciją, įsigytų knygų nuskenuotais viršeliais ir turiniais praturtintus elektroninio katalogo įrašus. Neįprastai intensyvi šiemet buvo pirmoji rugsėjo savaitė, skirta pirmakursių integracijai. Per labai trumpą laiką – 5 dienas – MKIC ir Centrinėje bibliotekoje pusei visų į VU įstojusių pirmakursių (beveik 1400) buvo skaitomos įvadinės paskaitos ir vedamos trumpos pažintinės ekskursijos. Be to, siekdama aukštesnės paslaugų kokybės, ieškodama naujų būdų užsitikrinti klientų pasitenkinimą ir ruošdamasi susitikimui su po vasaros atostogų grįžtančiais paslaugų vartotojais, VU biblioteka darbuotojams, tiesiogiai dirbantiems su klientais, surengė seminarą „Kliento patirtis VU bibliotekoje“, kurį vedė dr. Mantas Tvarijonavičius ir Raminta Verseckaitė.

Universiteto bendruomenės ir plačiosios visuomenės dėmesio sulaukė VU bibliotekoje saugomo kultūros paveldo aktualinimas ir su partneriais organizuojami kultūriniai renginiai. Baltojoje salėje vykęs Universitete veikusios Filomatų draugijos 200 metų sukakties minėjimas, tradiciniu tapęs pirmosios lietuviškos knygos M. Mažvydo *Katekizmo* eksponavimas Universiteto gimtadienio proga bei Kamilės Kalibataitės preciziškai parengtos ir Petro ofseto spaustuvėje išleistos *Katekizmo* faksimilės pristatymas, J. A. Greimo 100-ųjų gimimo metinių paminėjimas, paroda „Keliaujanti Lietuva“, Homero skaitymai P. Smuglevičiaus salėje, į skaitančiuosius iš freskų žvelgiant Antikos mąstytojams, J. Lelevelio *Dviejų bibliografijos knygų* pristatymas Baltojoje salėje, Knygų mugėje pristatyta kolegijų Sondros Rankelienės ir Indrės Saudargienės parengta knyga *Bibliotheca curiosa*, apsilankymas su tęstiniu projektu „Lietuva Vilniaus universiteto bibliotekoje“ Zarasų ir Raseinių savivaldybių viešosiose bibliotekose, netradicinė VU bibliotekos organizuota Kultūros naktis Universiteto erdvėse, VU studentų teatro MINIMUM Baltojoje salėje suvaidintas spektaklis „Knyga ir žvaigždės“ – renginiai, atskleidžiantys turtingą Universiteto istoriją, liudijantys amžinas vertybes ir kalbantys apie žmones, kurie jomis besivadovaudami kūrė Universiteto ir visos mūsų šalies mokslo ir kultūros istoriją.

Džiugu, kad ryškų pėdsaką VU bibliotekos istorijoje palikę žmonės yra įvertinami aukštais valstybiniais apdovanojimais. Vasario 16-ąją LR Prezidentė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi apdovanojo Toronte (Kanada) gyvenantį mecenatą prof. Ginutį Procutą – žmogų, nuoširdžiai vertinantį VU biblioteką, jai padovanojusį turtingą, mokslui ir studijoms reikalingų knygų kolekciją.

Metų pabaigoje pasiekė gera žinia apie restauratorių atrastą jėzuitų koplyčios laikus menančią freską J. Lelevelio salės skliaute. Vilniaus universiteto iliustracijos akte užfiksuota, kad šioje freskoje buvo pavaizduotas šv. Stanislovas Kostka – novicijų, mokinių ir studentų globėjas. Ilgą laiką buvo manoma, kad freska neišliko, todėl restauratorių atradimas ypatingai džiugina ir teikia vilčių, kad, atidengus visą freską, bus atstatytas dar vienas iki šiol prarastu laikytas istorinis Universiteto architektūrinio ansamblio elementas.

2018-aisiais Lietuva švęs valstybės atkūrimo šimtmetį, kurį VU biblioteka šimtmečio metų išvakarėse pasitiko P. Smuglevičiaus salėje atidarydama parodą „Už visą auksą brangesnė laisvė!“ Eksponuojamose senosiose knygose, unikaliuose rankraščiuose, ranka spalvintuose žemėlapiuose, nuotraukose lankytojai gali atrasti ir naujų faktų iš Lietuvos istorijos. Pasitikdami Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, džiaugiamės galimybe prisidėti prie šios mums visiems brangios sukakties minėjimo. Vertiname galimybę atsakingai dirbti ir kurti, atliepiant laisvos šalies laisvų piliečių informacinius poreikius.

1. Vizija, misija, vertybės

VIZIJA

Vilniaus universiteto biblioteka – erdvė, kurioje auga pasaulį keičiančios asmenybės

MISIJA

leškantiems, mąstantiems ir smalsiems kuriame įkvepiančią aplinką ir taip prisidedame prie visuomenės pažangos:

- Pasitelkdami technologijas, unikalias ir savitą atmosferą turinčias erdves, mes nuolat keičiamės, kad galėtume padėti kiekvienam mokslo bendrijos nariui siekti savo tikslų;
- Atverdami pasaulinius mokslo informacijos masyvus bei unikalias paveldo kolekcijas, didiname jų sklaidą bei naudojimą ir skatiname mokytis visą gyvenimą;
- Daugiau kaip keturis šimtus metų kartu su Universitetu puoselėjame humanistines vertybes, prisidedame stiprindami Lietuvos ir pasaulio pažintines galias.

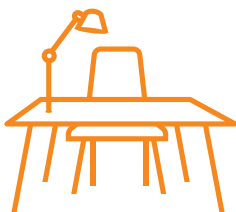
VERTYBĖS

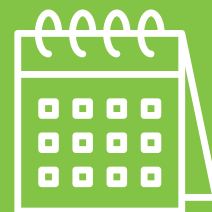
Tradicijos, atvirumas, partnerystė, atsakomybė, veržlumas

2. Faktai ir skaičiai

- Bibliotekos dokumentų fondas – **5 065 013** fiz. vnt
- Rankraščių skyriuje yra **331** fondas ir **330 349** įvairių rūšių dokumentai
- Grafikos kabineto rinkinį sudaro **94 235**
- Retų spaudinių fonde – **167 583** spaudiniai
- Atviruose fonduose – **443 071** dokumentas
- **45 030** registruotų vartotojų
- **1 136 905** apsilankymų
- Dokumentų išduotis – **374 390** vnt.
- Kiekvienam registruotam vartotojui buvo išduota vidutiniškai **8**
- Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius – **1 720**
- Vartotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius – **319**
- Bibliotekos elektroniniame kataloge 2017 m. gruodžio 31 d. buvo **864 761** bibliografinis įrašas ir **1 901 521** leidinio vienetas.
- VU biblioteka prenumeruoja **80** duomenų bazių (DB)
- Prie DB jungtasi **645 810** kartų
- DB atliktos **1 575 254** paieškos
- DB vartotojams pateikti **1 093 569** viso teksto dokumentai
- Kiekvienas VU bendruomenės narys 2017 m. prie DB jungėsi vidutiniškai po **32** kartus, atliko **79** paieškas ir pasinaudojo **55** viso teksto dokumentais
- Restauruota **30 812** VIII kategorijos sąlyginių lapų
- Konservuota **32 577** VIII kategorijos sąlyginiai lapai
- Suskaitmeninta **57 291** puslapis
- Vartotojams padaryta **2 860** įvairių kultūros paveldo objektų skaitmeninių
- Bibliotekoje dirba **204** darbuotojai
- Priimta **18** naujų darbuotojų
- Išlaidos informacijos ištekliams (knygoms, periodiniams leidiniams, duomenų bazėms) įsigyti – **605 909,98** €
- Pravesta **704** ekskursijos po VU architektūrinį ansamblį ir biblioteką. Ekskursijose dalyvavo **10 468** asmenys iš **53** pasaulio šalių
- Mokslinės komunikacijos ir informacijos centre pravestos **47** ekskursijos. Ekskursijose dalyvavo beveik **850** asmenų
- Bibliotekos Adomo Mickevičiaus muziejuje apsilankė daugiau nei **20 000** asmenų
- Bibliotekoje stažavosi **6** specialistai iš užsienio šalių
- Praktiką bibliotekoje atliko **6** studentai
- Bibliotekoje dirbo **5** savanoriai
- Bibliotekoje surengti **118** renginiai, iš jų – **47** parodos
- **122** bibliotekos darbuotojai kvalifikaciją kėlė **330** kartų

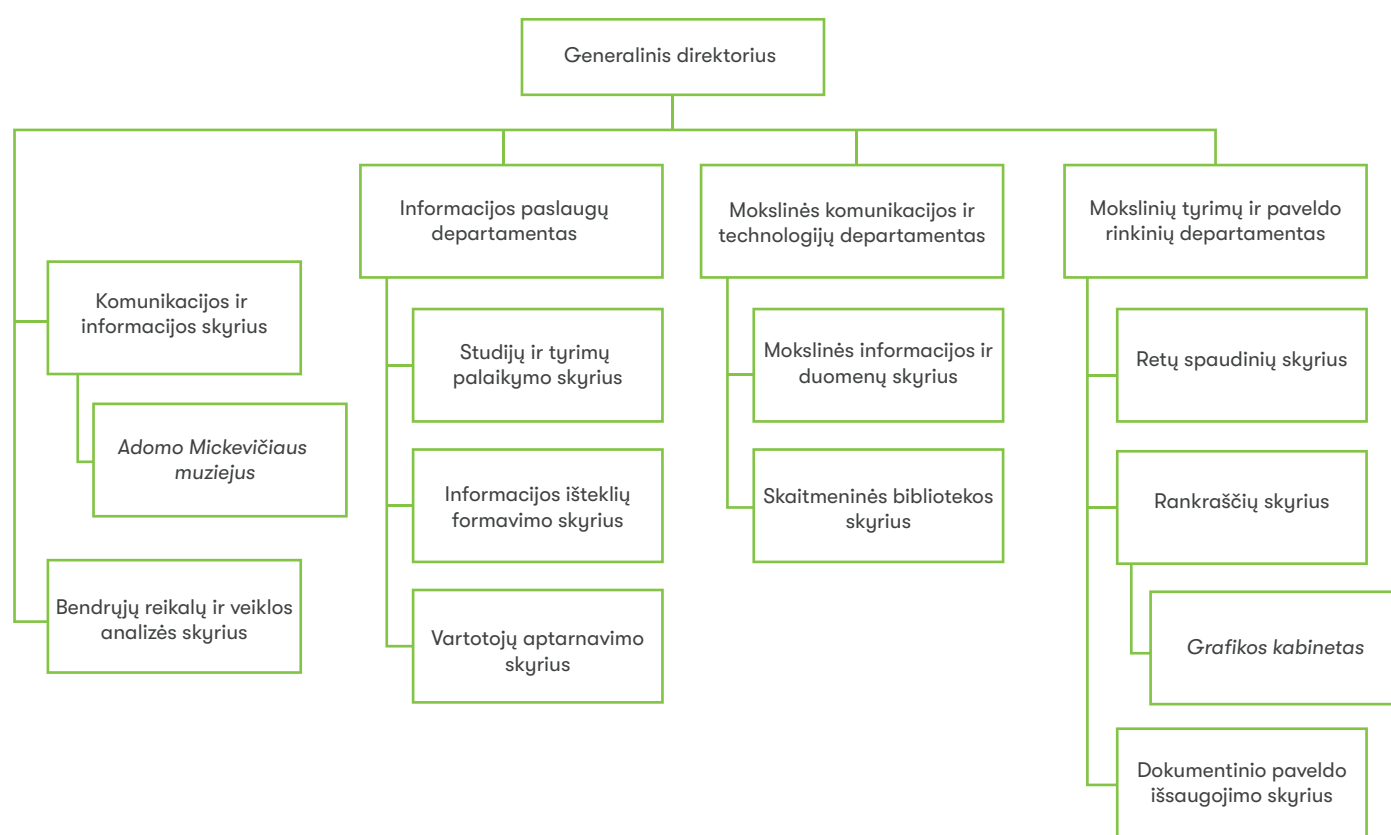

II. RYŠKIAUSI 2017 M. ĮVYKIAI

1. Naujos VU bibliotekos struktūros pristatymas

2017 metais vyko bibliotekos struktūros peržvalga ir pertvarka, kurios metu struktūra buvo sumažinta 4 struktūriniais padaliniais. 2017 m. birželio 13 d. VU Senatas patvirtino naują bibliotekos organizacinę struktūrą ir bibliotekos nuostatus. Naujuose bibliotekos nuostatuose numatyti veiklos tikslai buvo suformuluoti siekiant prisidėti prie VU strateginio plano tikslų įgyvendinimo.

Bibliotekoje ir toliau nuosekliai palaikomos ir tobulinamos įvestos personalo valdymo tvarkos, prižiūrimas personalo procesų valdymas.

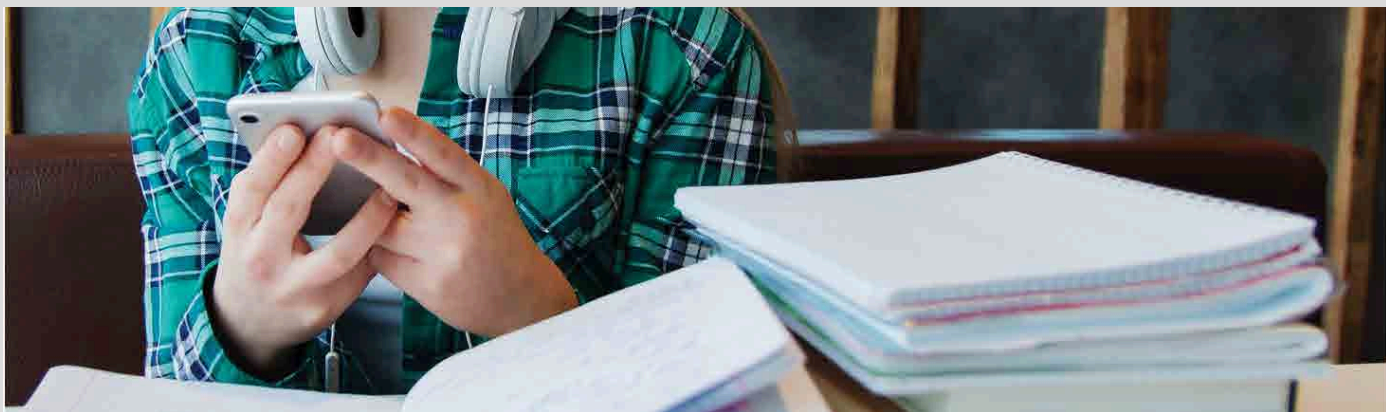
2. Sukurta bibliotekos mobilioji programėlė

Prasidėjus mokslo metams startavo naujoji VU bibliotekos mobilioji programėlė, kurią įsidiegti gali visi, turintys telefonus su „Android“ operacine sistema.

Šioje programėlėje VU bendruomenės nariai gali peržiūrėti jiems išduotus leidinius, vienu ekrano prielietimu pratęsti jų grąžinimo terminą ir gauti priminimus apie artėjančią jo pabaigą, ieškoti bibliotekos kataloge ir pamatyti egzempliorių prieinamumo informaciją.

Programėlė informuoja bibliotekos lankytojus ne tik apie leidinius, bet ir apie pasikeitusį skaityklų darbo laiką, renginius ir kitas skaitytojams aktualias naujienas, skelbiamas bibliotekos interneto svetainėje. Visus šiuos pranešimus VU bibliotekos lankytojai gali gauti tiesiai į savo telefoną.

Programėlė palaiko tiek lietuvių, tiek anglų kalbas, todėl ją gali naudotis ir anglakalbiai skaitytojai.

3. Atnaujinta virtuali biblioteka

2017 m. atnaujinta virtuali biblioteka. Ji tapo funkcionalesnė, turtingesnė, patogesnė naudotis.

- Nuo šiol iš paieškos rezultatų galima patekti tiesiai į bibliotekos planą informaciniame gide, kuriame pažymėta preliminarai leidinio saugojimo vieta.
- Virtuali biblioteka papildyta 73 atvirosios prieigos ištekliais.
- Patobulinta sąsaja su mobiliaisiais įrenginiais (nuo šiol galima matyti besikaupiančius delspingius, buvo pakoreguoti į ekraną išvedami duomenys).
- Pakeistas virtualios bibliotekos adresas, naudojant institucinį domeną virtualibiblioteka.vu.lt.

4. Aktyvus dalyvavimas mokslinėje komunikacijoje

Atviroji prieiga

Vilniaus universiteto biblioteka aktyviai dalyvavo atvirosios prieigos idėjų sklaidoje:

- 2017 m. lapkričio 21 d. VU Senato nutarimu patvirtinti „Vilniaus universiteto atvirosios prieigos prie mokslo (meno) ir studijų darbų nuostatai“.
- Parengta komunikacijos priemonė, kaip eLABa saviarchyvuoti postprintą ar printą.
- Pažymėta Atvirosios prieigos savaitė: mokslininkai – atvirosios prieigos ambasadoriai; atvirukas „Esu atviras, nes...“.

Mokslometrijos veikla

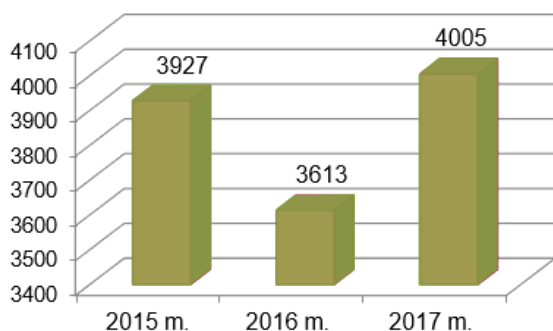
- Atlikta 2016 m. VU tyrėjų publikacijų bibliometrinė analizė pagal WoS duomenis.
- Atliktos 4 VU bendruomenės bibliometrinės analizės, remiantis InCites duomenimis:
 - VU tyrėjų publikacijų, registruotų WoSCC 2012–2016 m.,
 - VU Atomo teorijos skyriaus;
 - VU Bioelektrochemijos ir biospektroskopijos skyriaus;
 - VU Medicinos fakulteto Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedros.
- Bendradarbiaujant su „Clarivate Analytics“ sukurtas ir lietuviškai įgarsintas vaizdo įrašas apie „InCites“.
- Į lietuvių kalbą išversta ir Mokslometrijos skyrelyje patalpinta InCites naudojimo instrukcija.

5. eLABa talpykla

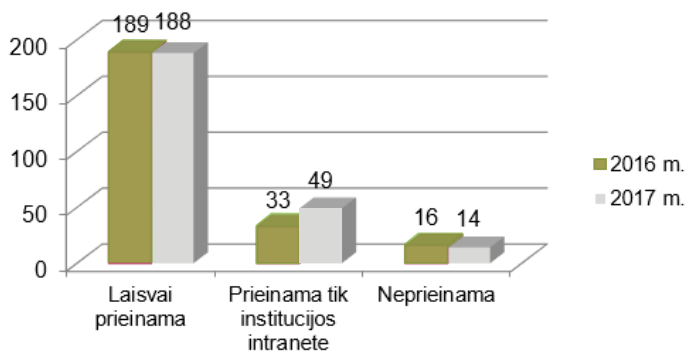
eLABa – nacionalinė informacinė sistema, pradėta eksploatuoti 2015 m. įgyvendinus ES struktūrinių fondų projektą „eLABa integralių paslaugų sukūrimas ir plėtra“. Projekto metu buvo sukurta talpykla studijų baigiamųjų darbų ir mokslo publikacijų kaupimui ir administravimui bei dokumentų sutapties nustatymo posistemė. Atsirado galimybė kaupti, tvarkyti, saugoti Vilniaus universiteto mokslinės veiklos rezultatus bei studijų baigiamuosius darbus ir suteikti atvirąją prieigą prie jų.

2017 m. į eLABa buvo įkeltos ir patvirtintos 4 005 VU mokslininkų publikacijos.

VU publikacijos pagal metus

2017 m. įkelta ir patvirtinta 127 disertacijos ir 124 disertacijų santraukos. 75 proc. jų – prieinamos per atvirąją prieigą.

Iš viso 2017 m. pabaigoje eLABa talpykloje buvo 63 608 įrašai. 55 984 iš jų – VU publikacijos, 7 624 – VU studijų baigiamieji darbai.

6. Mokslinių duomenų valdymas

2017 m. balandžio 28 d. VU rektoriaus įsakymu Nr. R-168 patvirtintos Mokslinių tyrimų duomenų tvarkymo MIDAS sistemoje taisyklės.

MIDAS – tai vieningas ir visiems prieinamas nacionalinis mokslinių tyrimų duomenų skaitmeninis archyvas, leidžiantis teikti e. paslaugas, kaupti ir saugoti įvairių mokslų krypties mokslinių tyrimų duomenis ir kitą su moksliniais tyrimais susijusią informaciją, sudarant galimybę visiems vartotojams nemokamai, lengvai ir patogiai juos pasiekti per MIDAS portalą (<https://www.midas.lt>).

2017 m. gegužės 26 d. VU mokslo prorektoriaus įsakymu Nr. R-2112 patvirtinta VU mokslinių tyrimų duomenų valdymo viešinimo strategija ir planas.

Vilniaus universiteto biblioteka 2017 m. vykdė akciją „Rinkis MIDAS – laimėk dvigubai“. Akcijos globėjas – VU mokslo prorektorius prof. dr. Rimantas Jankauskas. Akcijos metu:

- MIDAS registruotų tyrimų skaičius pakilo nuo 99 iki 148;
- Naujų MIDAS naudotojų skaičius pakilo nuo 158 iki 235.

Vienas iš daugiausiai mokslinių tyrimų duomenų rinkinių akcijos metu publikavusių dalyvių VU Gyvybės mokslų centro jaunesnysis mokslo darbuotojas Andrius Merkys sakė: „Mane labiausiai motyvavo poreikis pasirūpinti jų [duomenų] prieiga bei archyvavimu. Dr. Sauliaus Gražulio vadovaujamos darbo grupės rezultatus įprasta skelbti atvirai. Be abejonės, paskatino ir vykdoma akcija „Rinkis MIDAS – laimėk dvigubai“ bei „Atvirosios prieigos savaitės 2017“ metu skirti papildomi 100 GB naujai registruotiems MIDAS vartotojams.

7. Studentų informacinių kompetencijų ugdymo plėtra

2017 m. perskaityta 87 akad. val. informacinio raštingumo paskaitų-seminarų skirtingoms vartotojų grupėms – bakalauro ir magistro pakopos studentams, doktorantams ir darbuotojams – bei paskaitos anglų kalba magistro studentams (TSPMI ir TF) ir visam studijų laikotarpiui atvykusiems užsienio šalių studentams.

Pirmą kartą VU vykusiose Integracijos savaitės paskaitose, padalintose į 11 srautų (8 padaliniai – Ekonomikos ir verslo administravimo, Chemijos ir geomokslų, Istorijos, Filosofijos ir Kauno fakultetams, Gyvybės mokslų centrui, Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutui bei VU Verslo mokyklai), iš viso apsilankė ~1 580 studentų.

VU bibliotekos informacinių dienų paskaitose, kurių 2017 m. vyko 30, dalyvavo ~560 studentų.

VU biblioteka teikia mokymus doktorantūros studentams bendrųjų kompetencijų gebėjimų mokymų metu ir pagal poreikį.

8. Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių fondo kaupimas, priežiūra ir skaitmeninimas

Kaupimas:

2017 m. **Rankraščių skyriuje** buvo 331 fondas ir 330 349 įvairių rūšių dokumentai.

Dokumentų grupėmis ir pavieniais dokumentais papildyti šie **Rankraščių skyriuje** saugomi asmenų fondai: Viktoro Bergo (F223), Jono Bulotos (F176), Birutės Butkevičienės (F302), Pranės (F193) ir Broniaus (F255) Dundulių, Alekso Stanislovo Girdenio (F316), Vytauto Girdzijausko (F175), Henriko Horodničiaus (F300), Zenono Ivinskio (F198), Valerijos Karužienės (Čiurlionytės) (F153), Domo Kauno (F179), Jono Kubiliaus (F130), Ipolito Ledo (F263), Juozo Lingio (F247), Juozapo Lukoševičiaus (F10), Elenos Moncevičiūtės-Ėringienės (F262), Rolando Pavilionio (F290), Antano Stravinsko (F260), levos Šenavičienės (Dundulytės) (F330), Onos Šimaitės (F286), Barboros Vileišytės (F184), Vlado Žuko (F141) ir kt. Taip pat papildyti Atgimimo spaudos (F233), Lietuvos gamtos apsaugos draugijos (F303), Vilniaus universiteto dėstytojų dokumentų kolekcijos (F98), Vilniaus universiteto kraštotyrininkų klubo „Ramuva“ (F169), Vilniaus medicinos draugijos (F26) ir kt. fondai.

2017 m. **Grafikos kabineto** rinkinį sudarė 94 235 vienetai.

2017 m. **Retų spaudinių** fondo apimtis buvo 167 583 vnt.

Paprastai šis fondas skiriamas į senąjį fondą, t. y. XV–XX a. pr. leidiniai, retą fondą, t. y. Cimelijos ir Minimalijos, kurį priskirtume prie pirmosios grupės (165 350 vnt.) ir naujuosius leidinius, t. y. visa parankinė literatūra, kopijų, mikrofilmų ir CD fondas (2 233 vnt.).

Priežiūra:

2017 m. buvo planuota konservuoti ir restauruoti 62 tūkst. VIII kategorijos lapų. Pasiektas rezultatas – 63 413 VIII kategorijos lapų.

Popieriaus konservavimas ir restauravimas vyko keliomis kryptimis:

- Dokumentų, atrinktų parodoms, paruošimas eksponavimui
- Dokumentų, atrinktų skaitmeninimui, paruošimas
- Anksčiau į skyrių paimtų dokumentų konservavimo (restauravimo) tąsa.

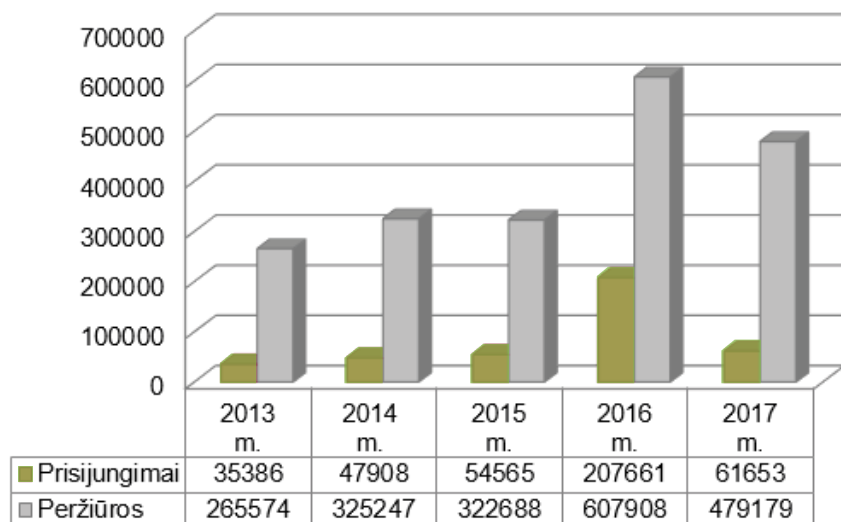
- Naujai įrišti 85 dokumentai.
- Restauruoti (konservuoti) 122 įrišimai.

Skaitmeninimas:

- 2017 metais suskaitmeninta ir archyvuui paruošta 57 291 įvairių kultūros paveldo dokumentų puslapis.
- Vartotojams užsakius paruošta 2 860 skaitmeninių kopijų.
- Skaitmeninių kolekcijų svetainėje paskelbtos dvi naujos kolekcijos – „Lietuvos ir kaimyninių šalių istorijos šaltiniai“ bei „Mokslas Vilniaus universitete“.
- Skaitmeninių kolekcijų svetainėje vartotojams pasiūlyta 1 765 nauji skaitmeninti dokumentai.
- Šiuo metu Skaitmeninių kolekcijų svetainėje skelbiama 20 kolekcijų, publikuota 3 436 įvairūs

kultūros paveldo dokumentai.

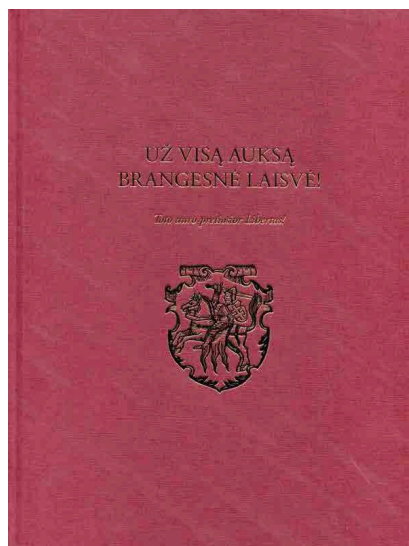
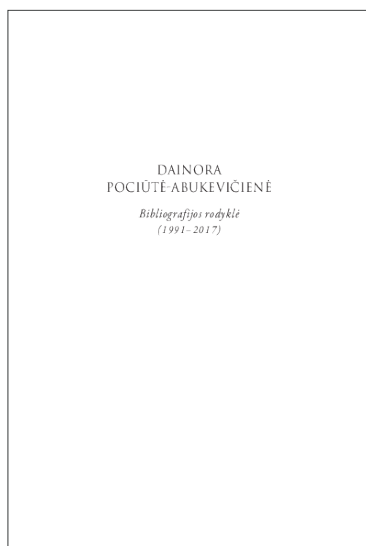
VU bibliotekos skaitmeninto kultūros paveldo panaudos dinamika

9. Mokslinė bibliotekos produkcija ir leidiniai

2017 m. išleisti ir atiduoti spaudai leidiniai:

- Dainora Pociūtė-Abukevičienė: bibliografijos rodyklė (1991–2017). (2017). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. (B.Gudelienė, R. Kivilšienė, S. Peculkienė, Sud. ir E. Urbonavičienė, Red.).
- Parengtas spaudai Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtos parodos „Už visą auksą brangesnė laisvė!“ katalogas.
- 2017 m. parengti ir Lietuvos bei užsienio spaudoje publikuoti 28 straipsniai, skaityti 9 pranešimai mokslinėse konferencijose, pristatantys bibliotekoje saugomą paveldą ir jo tyrimus.
- Aktyviai dalyvauta pildant Europos mokslinių bibliotekų konsorciumo (CERL) inicijuotą duomenų bazę Material Evidence in Incunabula (MEI).

10. Reikšmingiausi projektai

Nacionaliniai projektai:

- Nuo 2009 m. VU biblioteka kaip partneris dalyvauja eMoDB.LT projekto vykdyme. Nuo 2016 m. vyksta III projekto etapas
- eLABa konsorciumas

ES, LMT, VU, valstybiniai ir kt. projektai:

- Tarptautinė programa COST: VU bibliotekos kultūros paveldo integravimo į bendrą Europos erdvę galimybės (Laiškų respublikos rekonstrukcija, 1580–1800 m.)
- Investicinis projektas „Senosios Vilniaus universiteto bibliotekos rekonstravimas“ – 500 000 €
- Paveldo rinkinių kolekcijų inventorizacija – 50 000 €
- ŠMM investicinis projektas (eLABa konsorciumas) – 105 580 €

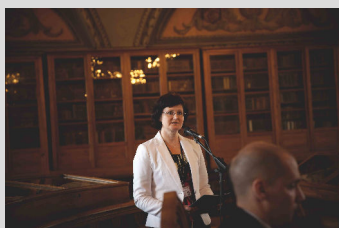
Kultūros ministerijos finansuojami projektai:

- Lietuva Vilniaus universiteto bibliotekoje III, 2 700 €

11. Ryškiausios 2017 metų parodos ir renginiai

Parodos:

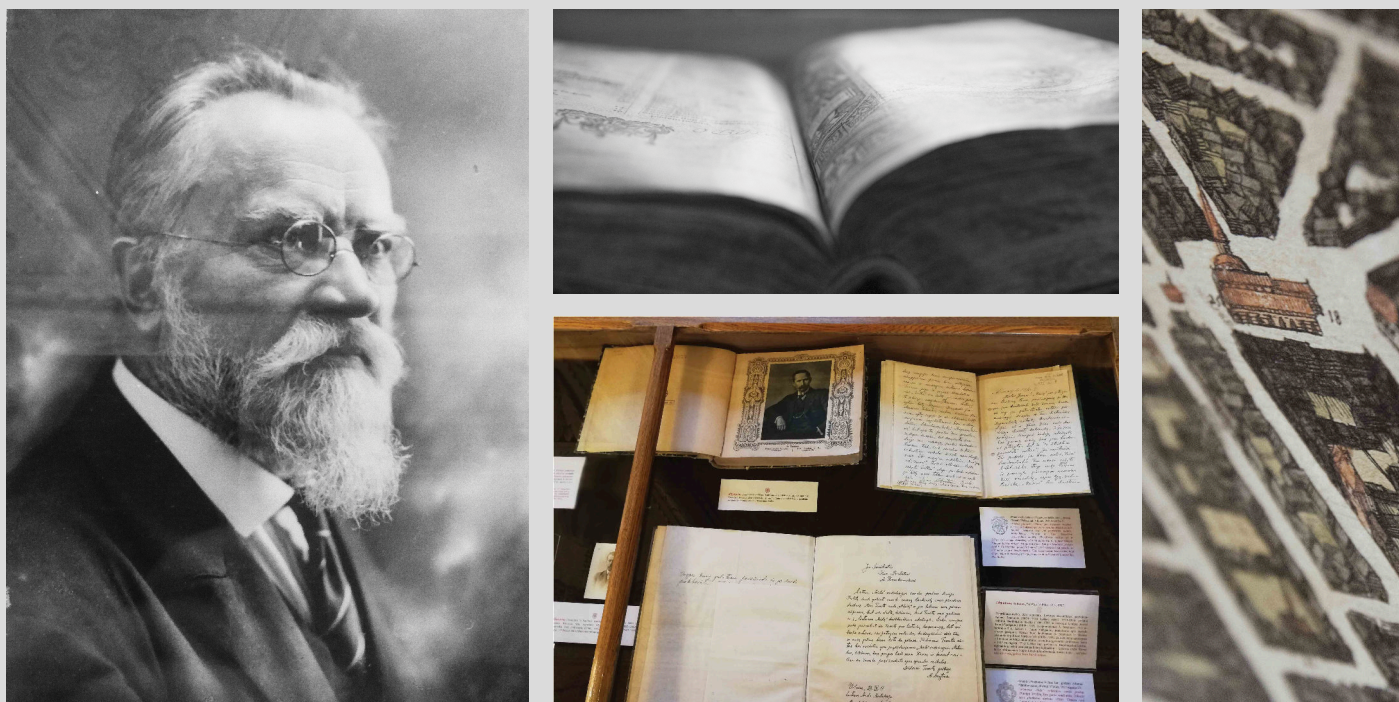
- Paroda O tempora! O mores! (O laikai! O papročiai!)
- Katalogo Bibliotheca curiosa pristatymas

- J. Greimo 100-osioms gimimo metinėms skirta paroda „Atkakliai ieškojęs prasmės. Algirdas Julius Greimas (1917–1992)“

- Lietuvos Nepriklausomybei – 100, įžanginė paroda

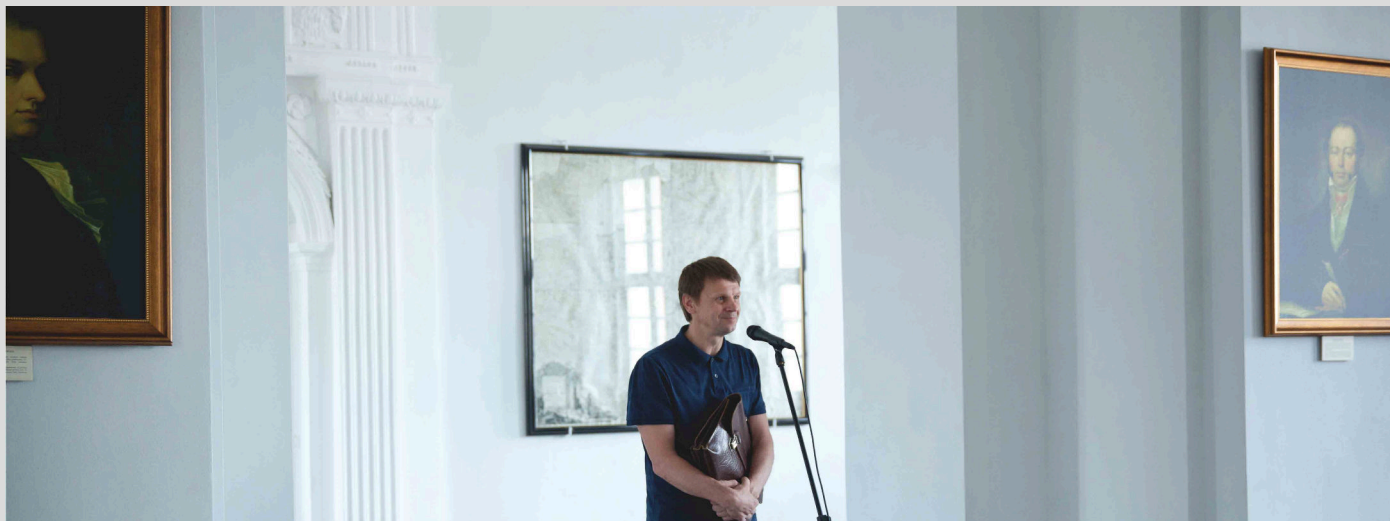

Renginiai:

- Martyno Mažvydo „Katekizmo“ eksponavimas

- Rolandas Kazlas skaito V. Šimkaus eiles

- Kultūros naktis VU bibliotekoje

12. Įvertinimai ir apdovanojimai

- Rankraščių skyriaus vedėjai dr. Ingai Liepaitei bei Antano Baranausko ir Antano Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus Anykščiuose direktoriui Antanui Verbickui už studiją „Antano Baranausko asmeninė biblioteka“ skirta 2017 metų Anykščių rajono savivaldybės Antano Baranausko literatūrinė premija
- Dokumentinio paveldo išsaugojimo skyriaus restauratoriui Sigitui Tamuliui suteikta dokumentų restauratoriaus eksperto kvalifikacinė kategorija

13. Tarptautinis bendradarbiavimas

Tarptautinių organizacijų narystės:

- Association of European Research Libraries (LIBER)
- Consortium of European Research Libraries (CERL)
- Bibliotheca Baltica (BB)
- Confederation of Open Access Repositories (COAR)

Bendradarbiavimas su Goethe's institutu:

- Seminaras: „Bibliotekų plėtra skaitmeniniame amžiuje“

- Paroda: „Išradėjų šalis – moksliniai tyrimai Vokietijoje“

Palaikomi ryšiai su Jogailos universiteto biblioteka

III. PRIEDAI

1. Visos parodos ir renginiai

PARODOS

- Tarptautinio patarlių projekto „Kol gyveni, tol mokaisi. Live and Learn“ piešinių paroda ir knygos-žodyno pristatymas.
- Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos Fotografijos technologijos programos absolventų fotografijų paroda „Kitokia reklaminė fotografija“.
- VU absolvento Vytauto Butkaus fotografijų paroda „MKIC karta“.
- Paroda „Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutui – 25“.
- Paroda „Profesorius Henrikas Zabulis (1927–2010)“, skiriama filologo, pedagogo, vertėjo, VU profesoriaus H. Zabulio 90-ties metų sukakčiai paminėti.
- Gedimino Degėsio ir Aušrio Matonio nuotraukų paroda „Septynios Afrikos“.
- J. Greimo 100-osioms gimimo metinėms skirta paroda „Atkakliai ieškojęs prasmės. Algirdas Julius Greimas (1917–1992)“.
- Paroda „Tėviškę atradau Lietuvoje. Profesorius Valerijus Čekmonas (1936–2004)“, skirta Lietuvos kalbininko, VU Slavų filologijos katedros profesoriaus Valerijaus Čekmono 80-mečiui.
- Paroda „Drauge nepriklausomybės link“ – Lietuvos ir Estijos valstybinių ryšių atkūrimas archyvuose dokumentuose.
- Vilniaus universiteto diena Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje (projektas „Lietuva VU bibliotekoje“). Atidaryta paroda „Panevėžio krašto dokumentai Vilniaus universiteto bibliotekoje“.
- Paroda „Ekslibrisai iš Antano Stravinsko (1927 – 2007) rinkinio“, skirta VU bibliotekos darbuotojo A. Stravinsko 90-mečiui paminėti.
- Lietuvos mokinių piešinių konkursas „Mus moko Patirtis ir praeitis“, skirtas Reformacijos metams.
- Paroda „Vilniaus universiteto profesorė Dainora Pociūtė. Reformacijos paveldo pėdsakais: nuo gimtinės Prūsų žemėje iki Sienos Italijoje“.
- Paroda O tempora! O mores! (O laikai! O papročiai!). Katalogo Bibliotheca curiosa pristatymas.
- Paroda LR Prezidento Kazio Griniaus 150-osioms metinėms „Praktinė demokratija: Prezidento Kazio Griniaus receptas“.
- Paroda „Profesorius Juozapas Tšebinskis: Lenkijos, Ukrainos ir Lietuvos botanikas, fitopatologas, pedagogas“.
- Paroda „Kelijanti Lietuva“.
- Paroda „Kražių gimnazija 1817–1844 m.“
- Fotografijų paroda „Accessibility“.
- Tarptautinio patarlių projekto „Kol gyveni, tol ir mokaisi“ piešinių paroda.
- Nuotraukų paroda „Palestina 1880–1942 m.“ (Ahmedo Dari kolekcija) (Arabų kultūros dienų programos dalis).
- Nuotraukų paroda „IndiART scena“.

- Paroda „Filomatų draugijai – 200“.
- Paroda „Man lernt nie aus“ (tarptautinio patarlių projekto „Kol gyveni, tol ir mokaisi“ dalis).
- O. Šimaitės giminaičio Kęstučio Šimo 70-mečio fotografijų paroda (Bernardinų kapinės).
- Paroda „Piliakalniai: praeities retrospektyva, dabarties realijos, ateities vizijos“, skirta piliakalnių metams.
- Paroda „Poeto Kazio Bradūno gyvenimo brydė (1917–2009)“.
- Suomijos Nepriklausomybės 100-osios metinės (gruodžio 6 d.).
- „Lietuvos Nepriklausomybei – 100“, įžanginė paroda.
- Nuotraukų paroda „Anas. Ana“. VUSA programa „Be etikečių“.

A. Mickevičiaus muziejus:

- Dailininko Vladimiro Kolcovo-Navrockio grafikos darbų paroda „Skrenda kryžiai virš miesto“, skirta 200-osioms Filomatų draugijos įkūrimo metinėms.
- Lietuvos sveikatos mokslų universiteto gimnazijos III klasės moksleivės Otilijos Leščinskaitės tapybos paroda „Gyvybės medis“. Paroda skirta Filomatų draugijos 200-osioms metinėms.
- Dailininko Stanislavo Kaplevskio paveikslų paroda „Filomatų laikotarpio atspindžiai“.
- Paroda „Skandinavistikai Vilniaus universitete – 25“ ir knygos „Edda Snorra Sturlusonar“ pristatymas.
- Paroda „Filomatų draugija“ skirta 200-osioms draugijos įkūrimo metinėms.

Išvažiuojamosios parodos:

- Tarptautinėje knygų mugėje,
- VU Saulėtekio rūmuose,
- Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje,
- Kražių M. K. Sarbievijaus kultūros centre
- Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešojoje bibliotekoje,
- Telšių rajono savivaldybės Karolinos Praniauskaitės viešojoje bibliotekoje,
- Klaipėdos apskrities viešojoje I. Simonaitytės bibliotekoje,
- Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

RENGINIAI

- VU bibliotekos Rankraščių skyriaus vedėjos dr. Ingos Liepaitės ir A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus direktoriaus Antano Verbicko studijos „Antano Baranausko asmeninė biblioteka“ pristatymas.
- Keturių epochų patirtis: Aurimo Švedo ir Irenos Veisaitės knygos „Gyvenimas turėtų būti skaidrus“ pristatymas
- Mažvydo „Katekizmo“ naujos faksimilės pristatymas ir eksponavimas
- Susitikimas su rašytoja Kristina Sabaliauskaite: Meno ir mokslo, literatūros ir istorijos jungtys.
- Bibliotekų erdvė18-oje Vilniaus knygų mugėje „Lietuviški ženklai pasaulyje“.
- Lietuvių kalbos dienų renginys diskusija „Kaip atsirado ir dingio šliūptarnis? Nesustabdomas lietuvių kalbos kitimas“.
- Azerbaidžaniečių literatūros klasiko Džalilo Mamedguluzadės lietuvių kalba išleistos knygos „Nerimas“ pristatymas.
- Joachimo Lelevelio (1786–1861) gimtadienio paminėjimas ir J. Lelevelio veikalo Bibljograficznych ksiąg dwoje (Wilno, 1823–1826) lietuviškojo leidinio Dvejetas bibliografinių knygų

(3 tomai, Versus aureus, 2011–2016) pristatymas.

- VU Karjeros dienų kontaktų mugė.
- Pasaulinis Homero „Odisejos“ skaitymas „Vyrą pašlovinki, Mūza...“.
- Dž. R. R. Tolentino skaitymo diena Vilniuje.
- Martyno Mažvydo „Katekizmo“ eksponavimas.
- Apskrito stalo diskusija „Bibliotekininkų rengimas ir mokymosi visą gyvenimą organizavimas“.
- Tarptautinė mokslinė konferencija „Sidabro amžius. Dvidešimt pirmojo amžiaus žvilgsnis“.
- Atviros architektūros savaitgalis „Open house Vilnius“.
- VU bibliotekos augintiniai: savo esė ir poeziją skaito Mindaugas Kvietkauskas.
- Vilniaus universiteto teatro „Minimum“ spektaklis „Knyga ir žvaigždės“ (XVIII tarptautinio universitetų teatrų forumas).
- Susitikimas su rašytoju Valdu Papieviu „Apie kalbą ir kūrybą“.
- Parodos O tempora! O mores! (O laikai! O papročiai!) ir katalogo Bibliotheca curiosa pristatymas.
- Rolandas Kazlas skaito V. Šimkaus eiles.
- Kolektyvinės monografijos Alma Mater Vilnensis: Vilniaus universiteto turtai istorijos skersvėjuose (XVI–XXI amžiai) pristatymas.
- Kultūros naktis VU bibliotekoje.
- Literatūrinis vakaras „Šiuolaikinės arabų literatūros pristatymas ir interpretacijos“.
- Menininko Ahmedo Dari vieša paskaita „Palestinos kultūros projektas Palestinoje ir už jos ribų“.
- Edukacinės ekskursijos „Kaip pagydyti knygą“ festivalio „Erdvėlaivis žemė“ metu.
- VU Užsienio kalbų instituto dėstytojos Rasos Bačiulienės sudarytos knygos „Algimantas Katilius. Tremtinio užrašai. Antras tomas“ pristatymas.
- KF doktorantų mokslo metų pradžios renginys.
- „Vilniaus universiteto kuratorius – Adomas Jurgis Čartoriskis“.
- „Kaziui Bradūnui – 100“: Diskusija Č. Milošo skaitykloje.
- Renginys, skirtas Marijos Sklodovskos-Kiuri 150-mečiui.

A. Mickevičiaus muziejus:

- Literatūrinių trečiadienis „A. Puškino ir A. Mickevičiaus pasaulių sandūra“. Skiriama A. Puškino 180-sioms mirties metinėms.
- Literatūrinis trečiadienis „Vilniaus universitetas XIX a. pradžioje“.
- Literatūriniai skaitymai „Искры времени – 200 лет тайному обществу филоматов“.
- Literatūrinis trečiadienis „Filomatų muzikinė veikla“.
- Rusų kalba rašančių Vilniaus poetų literatūriniai skaitymai, skirti Filomatų draugijos 200-osioms metinėms.
- Literatūrinis trečiadienis „Visuomeninis kultūrinis gyvenimas Vilniuje XIX a. pradžioje“.
- Literatūrinis trečiadienis „Filomatų draugijos dvasinis įkvėpėjas profesorius Joachimasis Lelevelis“.
- Tradicinio poetų festivalio „Gegužė prie Neries“ („Maj nad Wilią“) dalyvių poezijos skaitymai. Renginys skiriamas rašytojo Melchioro Vankovičiaus 125-osioms gimimo metinėms.
- Literatūrinis trečiadienis „Filaretų draugijos pirmininko Tomas Zano kūrybos aspektai“.
- Literatūrinis trečiadienis „Filomatu draugijos prezidentas Juozapas Ježevskis“.
- II Tarptautinis menų festivalis „Daugiakalbė Vilija“.
- Literatūrinis trečiadienis „Filomatų archyvo saugotojas Anupras Petraškevičius“.
- Literatūrinis trečiadienis „Tikrasis Nikolajaus Novosilcevo veidas“.
- Literatūrinis trečiadienis „Filomatų kūryba“.
- Tradicinis VU bibliotekos A. Mickevičiaus muziejaus poezijos konkursas „O, jaunyste, duok man sparnus“, skirtas Filomatų draugijos įkūrimo 200-osioms metinėms.

2. Svarbūs svečiai

2017 m. Vilniaus universiteto bibliotekoje apsilankė:

- Armėnijos ambasadorius Tigran Mkrtchyan
- JAV ambasadorė Ann Hall
- Japonijos ambasadorius Toyoei Shigeeda
- Azerbaidžano ambasadorius Hasan Mammadzada

- Indijos užsienio reikalų ministras Mobasher Jawed Akbar

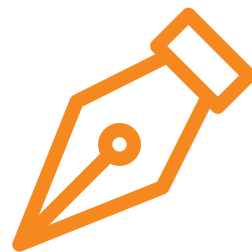

- Ispanijos užsienio reikalų ministras Alfonso Dastis

- Suomijos ambasadorius Christer Michelsson

Ataskaitos tekstus pagal skyrių veiklos ataskaitas rengė: R. Gedvilaitė, I. Krivienė, D. Mackelienė, J. Šulcaitė-Brollo

Nuotraukos: iš VU bibliotekos archyvo

Redaktorius: G. Auškalnis

Dizainas: L. Dumbravaitė

© Vilniaus universiteto biblioteka

VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKA